

โครงการ การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ
ของสำนักหอสมุดกลาง มศว

รายวิชา

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ สห 471
INTERNSHIP IN INFORMATION PROFESSION (IS 471)

จัดทำโดย (กลุ่ม 1)

นางสาว	กชกร	เจริญศิลป์	60101010251
นางสาว	ณัฐจิณี	ช่อนกลิ่น	60101010265
นางสาว	ปุณนิศา	จิวราย	60101010277
นางสาว	พรรษวรรณ	วิวุฒิ	60101010280
นางสาว	มาริษา	มารอปี	60101010779

เสนอ

สำนักหอสมุดกลาง มศว (ประสานมิตร)

ที่ปรึกษาโครงการ

นาง มัทนา	เจริญแพทย์
นาง มาลี	ภูมัยเพียร
นางสาว มัทนา	บุญประเสริฐ
นางสาว นันทนา	เศาจุตมพิงค์
อาจารย์ ดร.ดิษฐ์	สุทวิวงศ์

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ สห 471 ประจำปี พ.ศ. 2564

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ :โครงการ การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง มศว

ผู้จัดทำ : สมาชิกกลุ่ม 1

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ : อ.ดร. ดิษฐ์ สุทธิวงษ์

สำนักหอสมุดกลาง มศว ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับนิสิตสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ โดยนิสิตได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในหัวข้อ การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง มศว ซึ่งเป็นหัวข้อที่เปิดความท้าทายให้กับผู้จัดทำ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน

จากผลการปฏิบัติงานในหัวข้อที่ได้รับดังกล่าว ทำให้ได้ทราบถึงผลการวิเคราะห์ของข้อมูลในเรื่องของความคุ้มค่าทรัพยากรสารสนเทศ ในด้านการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้ง (โดยจำแนกตามหมวดหมู่) โดยหมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 3,428 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 1,655 และหมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 1,616 ครั้ง ตามลำดับ

ด้านต้นทุนการใช้ต่อครั้งโดยจำแนกตามหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งสองระบบ โดยหมวดหมู่หนังสือที่มีต้นทุนการใช้สูงที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 1,332.58 บาทต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 657.35 บาทต่อครั้ง และหมวด 800 วรรณคดี มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 133.51 บาทต่อครั้ง ตามลำดับ

ด้านต้นทุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้ง (โดยจำแนกตามหมวดหมู่ และแยกหนังสือภาษาไทย/อังกฤษ) โดยหมวดหมู่หนังสือภาษาไทยที่มีต้นทุนการใช้สูงที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 246.88 บาทต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด 800 วรรณคดี มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 85.09 บาทต่อครั้ง และหมวด 200 ศาสนา มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 74.4 บาทต่อครั้ง ตามลำดับ และหนังสือภาษาอังกฤษที่มีต้นทุนการใช้สูงที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 2,018.29 บาทต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด 600 เทคโนโลยี มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 855.98 บาทต่อครั้ง และหมวด 300 สังคมศาสตร์ มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 854.92 บาทต่อครั้ง ตามลำดับ

และด้านร้อยละของการใช้หนังสือในแต่ละหมวดหมู่ที่มีการถูกใช้ ≤ 3 ครั้ง มากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ หมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 71 ของหนังสือทั้งหมด รองลงมาคือ หมวด 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 63 ของหนังสือทั้งหมด และหมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 58 ของหนังสือทั้งหมด ตามลำดับ

จากการปฏิบัติงานดังกล่าวทำให้สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผล ได้นำไปในการช่วยตัดสินใจในงบประมาณถัดไปในอนาคต รวมไปถึงเกิดเป็นกิจกรรมส่งเสริมหนังสือที่มีการใช้น้อยให้เกิดคุณค่าและการใช้ที่เพิ่มขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำโครงการนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคลากรของสำนักหอสมุดกลาง มศว ได้แก่

นาง มัณฑนา	เจริญแพทย์
นาง มาลินี	ภูม้นเพียร
นางสาว มัทนา	บุญประเสริฐ
นางสาว นันทนา	เศาจุตติพงศ์
อาจารย์ ดร. ดิษฐ์	สุทธีวงษ์

และบุคคลท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ข้อเสนอแนะ และวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ตลอดจนการให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหา มาอย่างดีโดยตลอดในระหว่างการทำโครงการ จนโครงการเล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้จัดทำจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ และผู้ปกครอง ที่ให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงคอยให้กำลังใจในการทำงานที่ดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณทางสำนักหอสมุดกลาง มศว ที่ช่วยอำนวยความสะดวกพื้นที่ในการให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับรายวิชา สห 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ภายในสมาชิก ที่ได้ให้การช่วยเหลือ คอยสนับสนุน และรับผิดชอบหน้าที่เป็นอย่างดีมาตลอดระหว่างการทำงานภายใต้โครงการในครั้งนี้ จนโครงการสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้

กชกร	เจริญศิลป์
ณัฐธินิ	ช่อนกลิ่น
ปุณนิศา	จั่วราย
พรรษวรรณ	วิวุฒิ
และมาริษา	มารอบี

ผู้จัดทำรายงานโครงการ
วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2564

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรม	ข
สารบัญ	ค
 บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผลในการจัดทำโครงการ	1
วัตถุประสงค์การจัดทำโครงการ	2
 บทที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับกับงานที่ได้ปฏิบัติ	
ขอบเขตการดำเนินงาน	3
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ	3
 บทที่ 3 สรุปผลการปฏิบัติงาน	
ผลการศึกษาและผลที่ได้รับ	10
ประโยชน์ที่ได้จากการทำโครงการ	17
 บทที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	
ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	18
ภาคผนวก	19
สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำโครงการ	21
บรรณานุกรม	22

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผลในการจัดทำโครงการ

- ที่มาและความสำคัญของการทำโครงการ

สำนักหอสมุดกลาง มศว เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านความรู้ทางด้านวิชาการ และเป็นแหล่งพื้นที่ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการดำเนินงานกิจกรรมของสำนักหอสมุดกลาง มศว มุ่งให้ผู้ได้รับบริการได้รับความรู้ ข่าวสาร อย่างแท้จริง การดำเนินกิจกรรมการทำงานจึงมีหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเรื่องของงานการดูแลผู้ใช้ งานการวิเคราะห์ข้อมูลในประเภทต่าง ๆ และรวมไปถึงงานการออกแบบรูปแบบการให้บริการทั้งในลักษณะกายภาพ และรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดของโควิด - 19 จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานกิจกรรมของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางสำนักหอสมุดกลาง มศว จึงมีความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือกับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ เป็นสถานที่ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อร่วมมือกันแบ่งปันประสบการณ์การทำงาน พร้อมกับให้นิสิตในสาขามีการเตรียมพร้อมความพร้อม ความเป็นมืออาชีพในการก้าวเข้าสู่การทำงานในอนาคต

ในรายวิชา สห 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ ได้คำนึงถึงการเตรียมความพร้อมของนิสิตในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศึกษา จึงพิจารณาถึงโอกาสในการสร้างศักยภาพการทำงานให้กับนิสิต เพื่อเป็นการปูพื้นฐานเตรียมความพร้อมการทำงานในอนาคต ทางสำนักหอสมุดกลาง มศว จึงได้ให้ความอนุเคราะห์ร่วมมือกับทางคณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศึกษา ใช้เป็นสถานที่ที่ฝึกวิชาชีพให้กับนิสิตในการเตรียมความพร้อมประสบการณ์การทำงานอย่างแท้จริง ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นในรูปแบบออนไลน์ ทางรายวิชา สห 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ จึงได้มีการนำหัวข้อการทำงานมาเสนอด้วยกันทั้งหมด 6 หัวข้อ ภายในแต่ละหัวข้อนั้นมีความสำคัญกับการทำงาน ทางกลุ่มผู้จัดทำจึงมีความสนใจในหัวข้อ “การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ” โดยมีเหตุผลที่ว่าเป็นหัวข้อที่มีความแปลกใหม่ มีความท้าทายในการทำงาน มีความน่าสนใจในการเรียนรู้ มีการนำหลากหลายแนวคิดมาวิเคราะห์ ทั้งในเรื่องของการตลาด การลงทุน การวิเคราะห์ข้อมูล รวมไปถึงเรื่องของการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ที่คาดว่าจะได้รับสิ่งที่ดีที่สุดจากการคัดเลือก และเป็นหัวข้อที่ไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อนจากการเรียนในรายวิชา จึงทำให้เป็นเหตุผลที่เลือกในการเลือกหัวข้อดังกล่าว โดยมีเหตุผลว่าหัวข้อเรื่องการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ จะสามารถนำไปปรับใช้ได้กับหลากหลายงาน สามารถนำไปปรับเปลี่ยนให้เข้ากับทุกสาขาวิชาในการทำงานได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้

จึงทำให้เป็นเหตุผลที่เลือกการจัดทำโครงการ โดยภายใต้หัวข้อการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบไปด้วยหลากหลายแนวความคิด การสร้างมูลค่าให้กับทรัพยากรสารสนเทศทั้งแบบทางตรง และทางอ้อม อันจะทำให้ผู้ใช้ได้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การนำข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศมาวิเคราะห์ผล ด้วยวิธีการหาสูตรคำนวณ จะทำให้ได้ทราบถึงการได้รับมาของทรัพยากรสารสนเทศ งบประมาณ ค่าใช้จ่ายประจำปี วิธีการคัดเลือก และการใช้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมินผลเพื่อประกอบการตัดสินใจ การได้นำรูปแบบวิธีการการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศมาใช้เป็นเกณฑ์การทำงานอย่างมาตรฐาน ก็เพื่อที่จะคำนึงถึงความคุ้มค่า และเรื่องของความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศ

ในการจัดทำโครงการในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อที่จะต้องการจัดสรรในเรื่องของงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศประจำปี ให้เกิดความคุ้มค่าอย่างแท้จริงต่อทรัพยากรสารสนเทศภายในสำนักหอสมุดกลาง มศว ได้อย่างเกิดคุณค่ามากที่สุด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีความสอดคล้องกับงบประมาณการจัดซื้อในแต่ละปี จึงได้มีการจัดทำกิจกรรมส่งเสริมคุณค่าทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้งานน้อย พร้อมกับมีรูปแบบแนวทางวิธีการส่งเสริมหนังสือที่มีการใช้น้อยในแต่ละหมวดให้เกิดการใช้ที่มากขึ้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ผลของข้อมูล และเรื่องของงบประมาณอย่างมีเหตุผล โดยการจัดทำในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อที่จะต้องการให้สำนักหอสมุดกลาง มศว ได้มีรูปแบบแนวคิด วิธีการดำเนินงานของการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานในภายภาคหน้า พร้อมกับแนวคิดการส่งเสริมผู้ใช้อย่างแท้จริง ซึ่งประโยชน์ที่จะได้รับในการจัดทำโครงการในครั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มยอดสถิติการใช้งานของทรัพยากรสารสนเทศให้มีการหมุนเวียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อได้ทราบถึงความคุ้มค่า และความคุ้มค่าของงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละปี เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลมาจัดสรรงบประมาณในปีถัดๆไป และรวมไปถึงเพื่อเป็นกรณีศึกษาในการเรียนรู้การทำงานในอนาคต

• วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. วิเคราะห์ราคาต้นทุนของหนังสือในแต่ละหมวดหมู่ ที่มีการจัดซื้อในปีงบประมาณ 2561 ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อหาหนังสือในแต่ละหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อย
2. วิเคราะห์และศึกษาหนังสือที่มีการใช้น้อย หรือหนังสือที่มีต้นทุนสูงในหมวดหมู่ที่มีการจัดซื้อในปีงบประมาณ 2561 ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อส่งเสริมการใช้หนังสือที่มีการใช้น้อย

บทที่ 2

รายละเอียดเกี่ยวกับงานที่ได้ปฏิบัติ

- ขอบเขตการดำเนินงาน

ระยะเวลาการปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2564 - 23 กุมภาพันธ์ 2564

- ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม/ขั้นตอน/การดำเนินงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1.	<u>ขั้นวางแผนเตรียมงาน</u> 1.1 ประชุมครั้งที่ 1 วันที่ 15 มกราคม 2564 เวลา 13:00 น. ทาง Microsoft Teams • วางแผนชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงาน แนะนำตัวกับอาจารย์พี่เลี้ยงฝึกงาน พร้อมพูดคุยเกี่ยวกับขอบเขตของการทำงาน และได้รับมอบหมายให้ไปศึกษางานวิจัยด้วยตนเอง เรื่อง ความคุ้มค่าของทรัพยากรทรัพยากร สารสนเทศของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เขียนโดย คุณดวงใจ กาญจนศิลป์ และคณะ	15 มกราคม 2564	สมาชิกกลุ่ม
	1.2 ประชุมครั้งที่ 2 วันที่ 18 มกราคม 2564 เวลา 13:00 น. ทาง Microsoft Teams • วิพากษ์บทความ และนำเสนอสรุปผลจากสิ่งที่ได้จากการอ่านบทความวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาสูตรการคำนวณที่เหมาะสม และศึกษาคำถามวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม	18 มกราคม 2564	สมาชิกกลุ่ม
	1.3 สมาชิกภายในกลุ่มศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม และปรึกษากันภายในกลุ่มเพื่อหาแนวคิดและคัดเลือกสูตรที่เหมาะสมมาใช้ในการวิเคราะห์หาความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศ	19–20 มกราคม 2564	สมาชิกกลุ่ม

	1.4 ประชุมครั้งที่ 3 วันที่ 21 มกราคม 2564 เวลา 13:00 น. ทาง Microsoft Teams นำเสนอสูตรการวิเคราะห์ข้อมูลและแนวทางการแสดงผลข้อมูลที่ได้ร่วมกันภายในกลุ่มต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงฝึกงาน คือ สูตรการวิเคราะห์หาต้นทุนการใช้ต่อครั้งโดยจำแนกตามหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) คือหมวด 000-900 และระบบห้องสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of Medicine Classification) คือ หมวด Q และหมวด W ทั้งหมด 3 สูตร	21 มกราคม 2564	สมาชิกกลุ่ม
	1.5 ประชุมกันภายในกลุ่มตกลงการทำงาน แบ่งหมวดหมู่ที่จะต้องนำไปวิเคราะห์ โดยแบ่งข้อมูลกันดังต่อไปนี้		
	ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) หมวด 000 เบ็ดเตล็ด หมวด 100 ปรัชญา	25 มกราคม 2564	กชกร เจริญศิลป์
	หมวด 200 ศาสนา หมวด 300 สังคมศาสตร์	25 มกราคม 2564	ณัฐธิณี ช่อนกลิ่น
	หมวด 400 ภาษาศาสตร์ หมวด 500 วิทยาศาสตร์	25 มกราคม 2564	ปุณณิศา จีวราย
	หมวด 600 วิทยาศาสตร์การประยุกต์ เทคโนโลยี หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	25 มกราคม 2564	พรรษวรรณ วิวุฒิ
	หมวด 800 วรรณคดี หมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์	25 มกราคม 2564	มาริษา มารอบี
	ระบบห้องสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of Medicine Classification) หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	25 มกราคม 2564	ณัฐธิณี ช่อนกลิ่น

2.	ขั้นปฏิบัติและดำเนินงาน 2.1 ได้รับไฟล์ข้อมูลการจัดซื้อจัดหา รายละเอียดข้อมูลของหนังสือ ราคา และสถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดประจำปี 2561 จากอาจารย์ พี่เลี้ยงฝึกงาน ทาง Microsoft Teams - ข้อมูลการวิเคราะห์หาค่าความคุ้มค่าในการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ประกอบด้วย 1) BUDGET NUMBER 2) BARCODE 3) ราคา 4) จำนวนครั้งในการยืม (LOANS) 5) จำนวนครั้งในการยืม (INHOUSE USED) 6) เลขเรียกหนังสือ 7) ชื่อเรื่อง 8) ชื่อผู้แต่ง 9) ปีที่พิมพ์	22 มกราคม 2562	อาจารย์พี่เลี้ยง ฝึกงาน
	2.2 เริ่มวิเคราะห์ข้อมูลการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประจำปี 2561 โดยแบ่งแบ่งแยกประเภทตามหมวดหมู่หนังสือ และใช้สูตรในการวิเคราะห์ข้อมูล 3 สูตร ดังนี้ (1) การหาต้นทุนทรัพยากรสารสนเทศในการใช้ต่อครั้งของแต่ละหมวดหมู่ $\text{ต้นทุนทรัพยากรสารสนเทศการใช้ต่อครั้ง} = \frac{\text{ผลรวมราคาหนังสือทั้งหมด (บาท)}}{\text{จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)}}$ <u>หมายเหตุ</u> : ได้แนวคิดสูตรการวิเคราะห์มาจาก บทความจากเรื่อง ความคุ้มค่าของของทรัพยากรทรัพยากร สารสนเทศของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เขียนโดย คุณดวงใจ กาญจนศิลป์และคณะ	26-29 มกราคม 2564	สมาชิกกลุ่ม

	(2) การหาต้นทุนการใช้ต่อครั้งของหนังสือภาษาไทย และหนังสือภาษาอังกฤษ $\text{ต้นทุนทรัพยากรสารสนเทศการใช้ต่อครั้ง} = \frac{\text{ผลรวมราคาหนังสือทั้งหมดภาษาไทย (บาท)}}{\text{จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)}}$ $\text{ต้นทุนทรัพยากรสารสนเทศการใช้ต่อครั้ง} = \frac{\text{ผลรวมราคาหนังสือทั้งหมดภาษาอังกฤษ (บาท)}}{\text{จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)}}$ หมายเหตุ : ได้แนวคิดสูตรการวิเคราะห์มาจาก บทความความคุ้มค่าของของ ทรัพยากรทรัพยากร สารสนเทศของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เขียนโดย คุณดวงใจ กาญจนศิลป์ และคณะ (3) ค่าอัตราร้อยละของหนังสือที่มีการใช้ ≤ 3 $\text{ร้อยละของหนังสือที่มีการใช้} \leq 3 = \frac{\text{หนังสือที่มีการใช้} \leq 3 \text{ (เล่ม)} \times 100}{\text{จำนวนหนังสือทั้งหมดต่อหมวด (เล่ม)}}$ หมายเหตุ : ได้แนวคิดสูตรการวิเคราะห์มาจาก PULINET มาตรฐานการปฏิบัติงาน และตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกระบวนการหลักห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา		
	2.3 ประชุมครั้งที่ 4 วันที่ 27 มกราคม 2564 เวลา 13:00 น. ทาง Microsoft Teams นำเสนอความคืบหน้าของการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดซื้อจัดหา ทรัพยากรสารสนเทศประจำปี 2561 ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงฝึกงาน พร้อมรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	27 มกราคม 2564	สมาชิกกลุ่ม

	2.4 ประชุมครั้งที่ 5 วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 เวลา 13:00 น. ทาง Microsoft Teams ● นำเสนอตารางการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ประจำปี 2561 โดยหาต้นทุนการใช้ต่อครั้งของหนังสือแต่ละหมวดหมู่ทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) และระบบห้องสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of Medicine Classification) ● นำเสนอตารางการวิเคราะห์ข้อมูลการหาต้นทุนการใช้ต่อครั้งของหนังสือแต่ละหมวดหมู่ทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) และระบบห้องสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of Medicine Classification) แบบแยกประเภทหนังสือภาษาไทย และหนังสือภาษาอังกฤษ ● นำเสนอตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของจำนวน และอัตราค่าร้อยละของหนังสือแต่ละหมวดหมู่ของทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) และระบบห้องสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of Medicine Classification) ที่มีการถูกใช้ ≤ 3 ครั้ง ● นำเสนอแนวคิดส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกใช้น้อย โดยได้มีการนำเสนอไป ทั้งหมด 3 แนวคิด ได้แก่ 1) Return Book เป็นแนวคิดที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากห้องสมุดมารวย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแนวคิดนี้เป็นการจัดหนังสือที่เพิ่งถูกยืมคืน นำมาจัดวางบนชั้นหรือชั้นที่จัดทำขึ้นมาโดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดนี้ไม่ได้นำหนังสือที่เพิ่งถูกยืมคืนขึ้นมาจัดแสดงจริง ๆ เพียงแต่เป็น กลยุทธ์ในการดึงดูดความสนใจของผู้ใช้ ให้เกิดความสนใจว่า ทำไมหนังสือเหล่านี้ถึงถูกยืมออกไป เป็นการใช้จิตวิทยาในการจัดแสดงหนังสือให้มีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้มีการยืมอย่างต่อเนื่อง โดยหัวใจหลักของแนวคิดนี้ คือ การนำหนังสือที่มีการใช้น้อย มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ต่อเล่ม มาจัดแสดงบนชั้น เพื่อให้เข้าใจว่า ผู้ใช้มีความนิยมในหนังสือเหล่านี้ และเมื่อผู้ใช้คนอื่น ๆ มาเห็น ก็จะทำให้เกิดเป็นความคิดที่สนใจอยากจะทำตาม	1 กุมภาพันธ์ 2564	สมาชิกกลุ่ม
--	---	--------------------------	--------------------

	2) QR Code Preview เป็นแนวคิดที่ใช้ QR Code เป็นตัวเลือกในการเข้าถึงตัวหนังสือ โดยผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ อาทิเช่น โทรศัพท์มือถือ IPAD เป็นต้น โดยรายละเอียดของแนวคิดนี้ คือ การนำหนังสือที่มีการใช้น้อย มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ต่อเล่ม มาจัดทำเป็นโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์หนังสือต่าง ๆ หนังสือ 1 เล่ม ต่อ 1 QR Code ผู้ใช้สามารถสแกน QR Code ที่มีให้อ่านบทคัดย่อ หรือเนื้อหา โดยย่อของหนังสือได้โดยไม่ต้องไปถึงตัวหนังสือเล่มจริง เป็นการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงตัวเล่มจริงว่าเนื้อหาภายในหนังสือ นั้นมีเนื้อหาไปในทิศทางใด ช่วยในการตัดสินใจเลือกยืม และเป็นการ ทำให้หนังสือต่าง ๆ อยู่ในความสนใจของผู้ใช้ การสแกน QR Code ถือเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ใช้สามารถทำได้ด้วยตนเอง เลือกหนังสือที่ ตนสนใจได้ ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาไปกับการหาหนังสือที่มีเนื้อหาไม่ ต้องความต้องการของตนเอง และสามารถเพลิดเพลินไปกับการอ่าน เรื่องย่อของหนังสือหลาย ๆ เล่มได้ ผ่านการสแกน QR Code 3) Checklist 10 หนังสือที่ควรอ่าน เป็นแนวคิดที่นำหนังสือที่มีการใช้น้อยมากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ต่อเล่ม มารวบรวมคัดเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาทิศทางเดียวกัน หรือเนื้อหาที่ความความสอดคล้องกัน จัดทำเป็นหนังสือภายใต้ กรอบแนวคิดหรือหัวข้อนั้น ๆ โดยคัดเลือกหนังสือในแต่ละหมวดมา จัดแสดงบนชั้นหนังสือ เพื่อเป็นการสร้างจุดสนใจให้แก่ผู้ใช้ และ เลือกแนวคิดหรือหัวข้อที่สามารถโฆษณาหนังสือให้น่าสนใจได้ อาจจะตามกระแสสังคม หลักสูตรของคณะ อาชีพต่าง ๆ หรือความ สนใจต่าง ๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับหนังสือ และตกลงกันภายในกลุ่ม ว่าจะเลือกแนวคิดใดที่จะนำมาทำการส่งเสริมการใช้		
	2.5 ลงพื้นที่ทำงานที่หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมกับ สํารวจหนังสือ และเริ่มดำเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดย ประยุกต์ใช้แนวคิด Checklist 10 หนังสือที่ควรอ่าน ให้เข้ากับหัวข้อหนังสือที่ มีในแต่ละหมวด โดยจำนวนของหนังสือในแต่ละหมวดที่นำมาจัดแสดง จะขึ้นอยู่กับจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาภายในหัวข้อที่จัดขึ้น และจะต้องเป็น หนังสือที่มีการใช้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ต่อเล่ม โดยมีการแบ่งหน้าการ รับผิดชอบดังต่อไปนี้	10-16 กุมภาพันธ์ 2564	สมาชิกกลุ่ม

	หมวด 200 ศาสนา จัดทำเป็นหัวข้อ Checklist ศาสนา รวบรวมธรรมะ นิตานชาดก (ณัฐธินิ รับผิดชอบ) หมวด 400 ภาษาศาสตร์ จัดทำเป็นหัวข้อ Checklist ฝึกทักษะภาษา ที่ควรรู้ในการทำงานสายอาชีพ (พรชวรณ รับผิดชอบ) หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง จัดทำเป็นหัวข้อ Checklist ฝึกวาดรูปให้เก่ง สำหรับมือใหม่ ทำได้ไม่ยาก (กชกร รับผิดชอบ) หมวด 800 วรรณคดี จัดทำเป็นหัวข้อ Checklist Up Skill พัฒนาทักษะการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ (มาริษา รับผิดชอบ) *หมายเหตุ : นำเฉพาะระบบทศนิยมดิวี่มาจัดทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ หนังสือ		
--	---	--	--

บทที่ 3

สรุปผลการปฏิบัติงาน

- ผลการศึกษา และผลที่ได้รับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคุ้มค่าในการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด มศว ประจำปี 2561

ตารางที่ 1 : สถิติจำนวนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดจำแนกตามประเภทหมวดหมู่ของหนังสือทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ และระบบ NLM

ประเภท หมวดหมู่หนังสือ	จำนวนการยืมในระบบ Loan (ครั้ง)	จำนวนการใช้ภายในห้องสมุด In house Use (ครั้ง)	จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)
การจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมดิวอี้			
หมวด 000 เบ็ดเตล็ด	464	141	605
หมวด 100 ปรัชญา	586	182	768
หมวด 200 ศาสนา	128	57	185
หมวด 300 สังคมศาสตร์	2,334	1,094	3,428
หมวด 400 ภาษาศาสตร์	564	292	856
หมวด 500 วิทยาศาสตร์	1,115	540	1,655
หมวด 600 เทคโนโลยี	926	409	1,335
หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	558	202	760
หมวด 800 วรรณคดี	370	174	544
หมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์	1,163	453	1,616
การจัดหมวดหมู่แบบ NLM			
หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน	14	3	17
หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	35	27	62
รวม	8,257	3,574	11,831

3.1 สถิติจำนวนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดจำแนกตามประเภทหมวดหมู่ของหนังสือทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ และระบบ NLM

จากตารางที่ 1 สถิติแสดงจำนวนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามประเภทหมวดหมู่ของหนังสือ พิจารณาจากระบบการจัดหมวดหมู่ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบการจัดหมวดหมู่ทศนิยมดิวอี้ หมวด 000-900 และระบบการจัดหมวดหมู่ NLM หมวด Q และ W จำนวนทั้งหมด 12 หมวดหมู่ พบว่า มีจำนวนการยืมในระบบ (Loan) ทั้งหมด 8,257 ครั้ง และมีจำนวนการใช้ภายในห้องสมุด (In house Use) ทั้งหมด 3,574 ครั้ง รวมเป็นจำนวนการใช้ทั้งหมดทั้งสิ้น 11,831 ครั้ง

โดยหมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 3,428 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 1,655 และหมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 1,616 ครั้ง ตามลำดับ

และหมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้น้อยที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 17 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 62 ครั้ง และหมวด 200 ศาสนา มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 185 ครั้ง ตามลำดับ

1. ต้นทุนการใช้ต่อครั้ง

สูตรคำนวณ

$$\text{ต้นทุนทรัพยากรสารสนเทศการใช้ต่อครั้ง} = \frac{\text{ผลรวมราคาหนังสือทั้งหมด (บาท)}}{\text{จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)}}$$

ตารางที่ 2 : ต้นทุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้ง จำแนกตามหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งระบบทศนิยมดิวอี้และระบบ NLM

ประเภท หมวดหมู่หนังสือ	จำนวนหนังสือทั้งหมด (เล่ม)	ผลรวมราคาหนังสือ (บาท)	จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)	ต้นทุนการใช้ต่อครั้ง (บาท)
การจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมดิวอี้				
หมวด 000 เบ็ดเตล็ด	113	71,191	605	117.67
หมวด 100 ปรัชญา	123	38,584	768	50.24
หมวด 200 ศาสนา	49	17,882	185	96.66
หมวด 300 สังคมศาสตร์	536	312,446	3,428	91.15
หมวด 400 ภาษาศาสตร์	175	107,029	856	125.03
หมวด 500 วิทยาศาสตร์	267	123,135	1,655	74.40
หมวด 600 เทคโนโลยี	340	129,708	1,335	97.16
หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	149	66,898	760	88.02

หมวด 800 วรรณคดี	136	72,632	544	133.51
หมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์	308	105,951	1,616	65.56
การจัดหมวดหมู่แบบ NLM				
หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน	3	11,175	17	657.35
หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	19	82,620	62	1,332.58
รวม	2,218	1,139,251	11,831	96.29

3.1.2 ตารางต้นทุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้งจำแนกตามหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งระบบทศนิยมดิวอี้และระบบ NLM

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง มศว ประจำปี 2561 พิจารณาจากระบบการจัดหมวดหมู่ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบการจัดหมวดหมู่ทศนิยมดิวอี้ หมวด 000-900 และระบบการจัดหมวดหมู่ NLM หมวด Q และ W จำนวนทั้งหมด 12 หมวดหมู่พบว่า มีหนังสือจำนวนทั้งหมด 2,218 เล่ม มีราคารวมของทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมด เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 1,139,251 บาท และมีจำนวนการใช้ทรัพยากรทั้งหมด 11,831 ครั้ง คิดเป็นต้นทุนการใช้ของทรัพยากรสารสนเทศทั้ง 12 หมวดหมู่ต่อครั้ง เป็นเงิน 96.29 บาท

โดยหมวดหมู่หนังสือที่มีต้นทุนการใช้ต่ำที่สุด ได้แก่ หมวด 100 ปรัชญา มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 50.24 บาทต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 65.56 บาท/ต่อครั้ง และหมวด 500 มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 74.40 บาท/ต่อครั้ง ตามลำดับ

และหมวดหมู่หนังสือที่มีต้นทุนการใช้สูงที่สุด ได้แก่ หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 1,332.58 บาท/ต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 657.35 บาท/ต่อครั้ง และหมวด 800 วรรณคดี มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 133.51 บาท/ต่อครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 3 : ต้นทุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้ง จำแนกตามหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ และระบบ NLM โดยแยกเฉพาะหนังสือภาษาไทย

ประเภทหมวดหมู่หนังสือ	จำนวนหนังสือทั้งหมด (เล่ม)	ผลรวมราคาหนังสือ (บาท)	จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)	ต้นทุนการใช้ต่อครั้ง (บาท)
การจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมดิวอี้				
หมวด 000 เบ็ดเตล็ด	93	28,323	508	55.75
หมวด 100 ปรัชญา	111	26,456	728	36.34
หมวด 200 ศาสนา	46	13,317	179	74.4
หมวด 300 สังคมศาสตร์	483	141,462	3,228	43.82
หมวด 400 ภาษาศาสตร์	137	30,564	708	43.17
หมวด 500 วิทยาศาสตร์	248	77,333	1,564	49.45
หมวด 600 เทคโนโลยี	322	85,197	1,283	64.40
หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	142	51,169	736	69.52
หมวด 800 วรรณคดี	113	39,568	465	85.09
หมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์	303	98,050	1,604	61.13
การจัดหมวดหมู่แบบ NLM				
หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน	0	0	0	0
หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	8	5,925	24	246.88
รวม	2,006	597,364	11,027	54.17

3.1.3 ตารางแสดงผลต้นทุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้ง จำแนกตามหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ และระบบ NLM โดยแยกเฉพาะหนังสือภาษาไทย

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะหนังสือภาษาไทยของสำนักหอสมุดกลาง มศว ประจำปี 2561 พิจารณาจากระบบการจัดหมวดหมู่ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบการจัดหมวดหมู่ทศนิยมดิวอี้ หมวด 000-900 และระบบการจัดหมวดหมู่ NLM หมวด Q และ W จำนวนทั้งหมด 12 หมวดหมู่ พบว่า มีหนังสือจำนวนทั้งหมด 2,006 เล่ม มีราคารวมของทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 597,367 บาท และมีจำนวนการใช้ทรัพยากรทั้งหมด 11,027 ครั้ง คิดเป็นต้นทุนการใช้ของทรัพยากรสารสนเทศทั้ง 12 หมวดหมู่ต่อครั้ง เป็นเงิน 54.17 บาท

โดยต้นทุนการใช้ต่อครั้งของหนังสือภาษาไทย พบว่า หมวดหมู่หนังสือที่มีต้นทุนการใช้ต่ำที่สุด ได้แก่ หมวด 100 ปรัชญา มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 36.34 บาท/ต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด 400 ภาษาศาสตร์ มีราคาต้นทุนการใช้อยู่ที่ 43.17 บาท/ต่อครั้ง และหมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 43.82 บาท/ต่อครั้ง ตามลำดับ

และหมวดหมู่หนังสือที่มีต้นทุนการใช้สูงที่สุด ได้แก่ หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 246.88 บาท/ต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด 800 วรรณคดี มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 85.09 บาท/ต่อครั้ง และหมวด 200 ศาสนา มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 74.4 บาท/ต่อครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4 : ต้นทุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้ง จำแนกตามหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งระบบ ทศนิยมดิวอี้และระบบ NLM โดยแยกเฉพาะหนังสือภาษาอังกฤษ

ประเภทหมวดหมู่หนังสือ	จำนวนหนังสือทั้งหมด (เล่ม)	ผลรวมราคาหนังสือ (บาท)	จำนวนการใช้ทั้งหมด (ครั้ง)	ต้นทุนการใช้ต่อครั้ง (บาท)
การจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมดิวอี้				
หมวด 000 เบ็ดเตล็ด	20	42,868	97	441.94
หมวด 100 ปรัชญา	12	12,128	40	303.2
หมวด 200 ศาสนา	3	4,565	6	760.83
หมวด 300 สังคมศาสตร์	53	170,984	200	854.92
หมวด 400 ภาษาศาสตร์	38	76,465	148	516.66
หมวด 500 วิทยาศาสตร์	19	45,802	91	503.32
หมวด 600 เทคโนโลยี	18	44,511	52	855.98
หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	7	15,729	24	655.38
หมวด 800 วรรณคดี	23	33,064	79	418.53
หมวด 900 ประวัติศาสตร์และ ภูมิศาสตร์	5	7,901	12	685.42
การจัดหมวดหมู่แบบ NLM				
หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์ พื้นฐาน	3	11,175	17	657.35
หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ ที่เกี่ยวข้อง	11	76,695	38	2,018.29
รวม	212	541,887	804	673.99

3.1.4 ตารางแสดงผลต้นทุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อครั้ง จำแนกตามหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศทั้งระบบทศนิยมดิวอี้และระบบ NLM โดยแยกเฉพาะหนังสือภาษาอังกฤษ

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะหนังสือภาษาอังกฤษของสำนักหอสมุดกลาง มศว ประจำปี 2561 พิจารณาจากระบบการจัดหมวดหมู่ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบการจัดหมวดหมู่ทศนิยมดิวอี้ หมวด 000-900 และระบบการจัดหมวดหมู่ NLM หมวด Q และ W จำนวนทั้งหมด 12 หมวดหมู่ พบว่า มีหนังสือจำนวนทั้งหมด 212 เล่ม มีราคารวมของทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมด เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 541,887 บาท และมีจำนวนการใช้ทรัพยากรทั้งหมด 804 ครั้ง คิดเป็นต้นทุนการใช้ของทรัพยากรสารสนเทศทั้ง 12 หมวดหมู่ต่อครั้ง เป็นเงิน 673.99 บาท

ส่วนต้นทุนการใช้ต่อครั้งของหนังสือภาษาอังกฤษ พบว่า หมวดหมู่ที่มีต้นทุนการใช้ต่ำที่สุด ได้แก่ หมวด 100 ปรัชญา มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 303.2 บาท/ต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด 800 วรรณคดี มีราคาต้นทุนการใช้อยู่ที่ 418.53 บาท/ต่อครั้ง และหมวด 000 เบ็ดเตล็ด มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 441.94 บาท/ต่อครั้ง ตามลำดับ

และหมวดหมู่หนังสือที่มีต้นทุนการใช้สูงที่สุด ได้แก่ หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 2,018.29 บาท/ต่อครั้ง รองลงมาคือ หมวด 600 เทคโนโลยี มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 855.98 บาท/ต่อครั้ง และหมวด 300 สังคมศาสตร์ มีต้นทุนการใช้อยู่ที่ 854.92 บาท/ต่อครั้ง ตามลำดับ

2. ร้อยละของจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อย

สูตรคำนวณ

$$\text{ร้อยละของหนังสือที่มีการใช้} \leq 3 = \frac{\text{หนังสือที่มีการใช้} \leq 3 \text{ (เล่ม)} \times 100}{\text{จำนวนหนังสือทั้งหมดต่อหมวด (เล่ม)}}$$

ตารางที่ 5 : ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของจำนวน และอัตราค่าร้อยละของหนังสือแต่ละหมวดหมู่ของทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ และระบบ NLM ที่มีการถูกใช้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง

ประเภทหมวดหมู่หนังสือ	จำนวนหนังสือทั้งหมด (เล่ม)	จำนวนหนังสือที่ใช้น้อย (เล่ม)	ร้อยละของหนังสือที่มีการใช้น้อย (ร้อยละ)
การจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมดิวอี้			
หมวด 000 เบ็ดเตล็ด	113	50	44
หมวด 100 ปรัชญา	123	41	33
หมวด 200 ศาสนา	49	35	71

หมวด 300 สังคมศาสตร์	536	237	44
หมวด 400 ภาษาศาสตร์	175	85	49
หมวด 500 วิทยาศาสตร์	267	86	35
หมวด 600 เทคโนโลยี	340	75	22
หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	149	75	50
หมวด 800 วรรณคดี	136	85	63
หมวด 900 ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์	308	147	48
การจัดหมวดหมู่แบบ NLM			
หมวด Q วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน	3	1	33
หมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	19	11	58
รวม	2,218	928	42

3.1.5 ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลของจำนวน และอัตราค่าร้อยละของหนังสือแต่ละหมวดหมู่ของทั้งระบบทศนิยมดิวอี้ และระบบ NLM ที่มีการถูกใช้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง

จากตารางที่ 5 ได้แสดงจำนวน และค่าร้อยละของหนังสือที่มีการใช้น้อยในแต่ละหมวดหมู่จากระบบการจัดหมวดหมู่ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบการจัดหมวดหมู่ทศนิยมดิวอี้ หมวด 000-900 และระบบการจัดหมวดหมู่ NLM หมวด Q และ W จำนวนทั้งหมด 12 หมวดหมู่ พบว่า จากหนังสือจำนวนทั้งหมด 2,218 เล่ม มีหนังสือที่ถูกใช้น้อยเป็นจำนวนทั้งสิ้น 928 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 42 ของหนังสือทั้งหมด

โดยหมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้น้อยที่สุด คือ หมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 71 ของหนังสือทั้งหมด รองลงมาคือ หมวด 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 63 ของหนังสือทั้งหมด และหมวด W การแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 58 ของหนังสือทั้งหมด ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ 5 ร้อยละของหนังสือที่มีการใช้น้อยที่มีค่าสูงที่สุด 4 อันดับ ได้แก่

หมวด 200 800 700 และ 400 ตามลำดับ จึงนำหมวดเหล่านี้มาจัดเป็นกิจกรรมส่งเสริมการใช้ ภายใต้โครงการ “หนังสือเราไม่ทิ้งกัน” เป็นโครงการที่เกิดจากการที่นำหนังสือที่มีการถูกใช้น้อย นำกลับมาส่งเสริมการใช้ โดยทำการโฆษณาผ่านการจัดชั้นหนังสือ นำหนังสือที่มีการใช้น้อยหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ต่อเล่ม มาจัดแสดงโดยกำหนดหัวข้อในแต่ละหมวดหมู่ เพื่อเพิ่มคุณค่าของหนังสือที่นำมาจัดแสดง และจุดประกายให้หนังสือเหล่านั้นมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยแนวคิดนี้สามารถทำให้ผู้ใช้ยืมหนังสือในหัวข้อนั้น ๆ ไปทีละหลาย ๆ เล่มได้ เนื่องจากหนังสือมีความสอดคล้อง และสามารถต่อยอดได้หากมีการอ่านเพิ่มเติมไปยังเล่มอื่น ๆ เหมือนกับการสร้างภาคต่อของหนังสือเล่มหนึ่งไปยังหนังสืออีกเล่มหนึ่ง เพื่อความต่อเนื่องของเนื้อหาที่สนใจ

*หมายเหตุ : นำเฉพาะระบบทศนิยมดิวอี้มาจัดทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้หนังสือ

ประโยชน์ที่ได้จากการทำโครงการ

1. ส่งเสริมหนังสือที่มีการใช้น้อย ให้เกิดโอกาสที่จะถูกใช้มากขึ้น
2. ได้รู้จักคัดเลือก คัดสรรทรัพยากร และประเมินคุณค่าอย่างถูกวิธีเพื่อนำมาส่งเสริมให้เกิดประโยชน์
3. ได้ฝึกคิด ฝึกวิเคราะห์ การคำนวณตัวเลข รวมถึงการได้พัฒนาห้องสมุดอย่างมืออาชีพ
4. ได้พัฒนาความสามารถ ความท้าทาย และกล้าที่จะแสดงออกมากยิ่งขึ้น

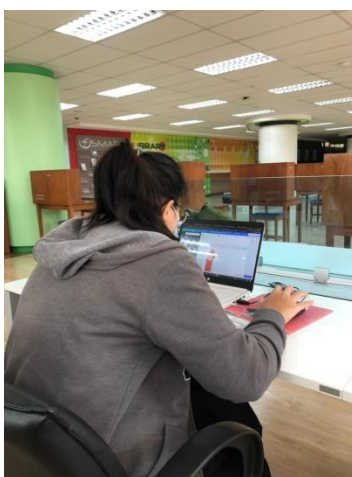
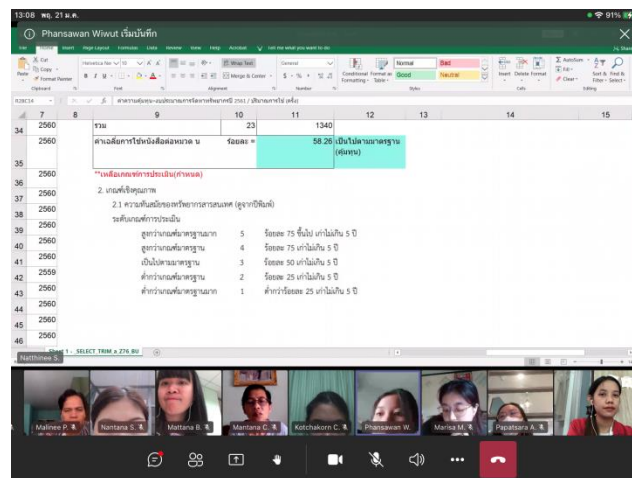
บทที่ 4

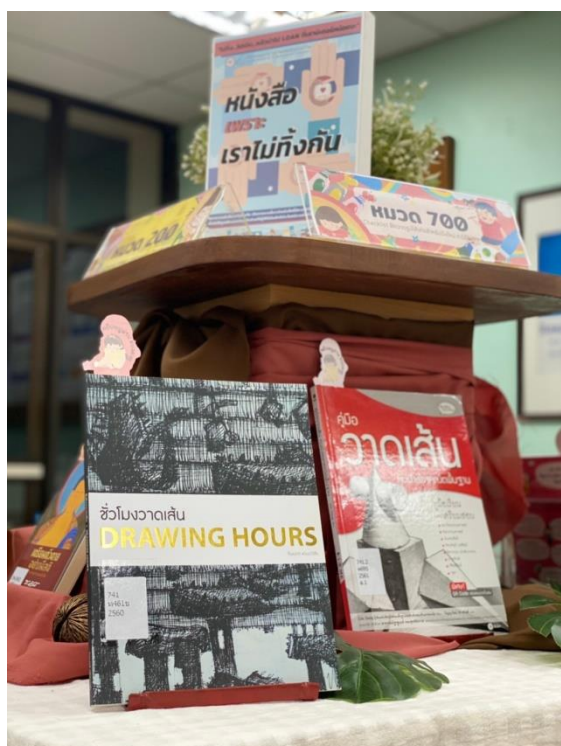
ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

1. อุปสรรคในการติดต่อสื่อสารระหว่างการทำงานเนื่องจากไม่ได้คุยกันแบบ face to face ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงานและอธิบายงานผ่านทางช่องทางออนไลน์
2. ปัญหาในการนำสูตรเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์หาค่าความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศ
3. ปัญหาในการคัดเลือกหนังสือเนื่องจากหนังสือในแต่ละหมวดหมู่ที่คัดเลือกมาส่วนใหญ่มีการยืมออกไปใช้มากกว่า 3 ครั้ง ทำให้ต้องมีการคัดเลือกหนังสือเล่มใหม่เพื่อนำมาจัดกิจกรรมส่งเสริม
4. ปัญหาในการเลือกใช้แนวคิด Checklist 10 หนังสือที่ควรอ่าน เนื่องจากหนังสือที่จะนำมาจัดกิจกรรมมีจำนวนไม่ถึงทำให้ต้องเปลี่ยนแนวคิดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้หนังสือ
5. สมาชิกภายในกลุ่มยังเข้าใจเกี่ยวกับความคุ้มค่าของการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ จึงต้องมีการศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น

ภาคผนวก

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำโครงการครั้งนี้

1. ได้เรียนรู้ทักษะการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความสามัคคี และการเคารพการตัดสินใจของสมาชิกภายในกลุ่มที่คอยให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา
2. ได้เรียนรู้การทำงานผ่านช่องทางออนไลน์ว่าต้องมีความกระตือรือร้นมีวินัย และมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับสมาชิกภายในกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย
3. ได้เรียนรู้การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศ และการคิดสูตรเพื่อนำมาใช้ในการหาความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละหมวดหมู่ สมาชิกภายในกลุ่มจึงต้องศึกษา และเรียนรู้จากการอ่านบทความวิจัยเพิ่มเติม เพื่อหาสูตรที่ใช้ในการคำนวณให้เหมาะสม จึงทำให้เกิดทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น
4. ได้เรียนรู้ทักษะการแก้ไขปัญหาในเรื่องการใช้สูตรเพื่อคำนวณหาความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศโดยการวางแผนปรับเปลี่ยนสูตรให้เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
5. ได้เรียนรู้ทักษะด้านการประยุกต์ใช้ และความคิดสร้างสรรค์ โดยการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการใช้หนังสือที่มีการใช้น้อยให้เกิดการใช้เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- ดวงใจ กาญจนศิลป์ และคณะ. (2556). ความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- อาภรณ์ ไชยสุวรรณ, บุญเพ็ญ ชูทอง, และจริยา รัตนพันธุ์. (2557). ความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์บรรณสารและสื่อศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. PULINET Journal, 1(2), 29-37. สืบค้นจาก <https://pulinet.oas.psu.ac.th/index.php/journal/article/download/26/30>.